

Volgens het Hof bevindt een derdelander die het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld door zijn echtgenoot die Unieburger is, zich niet in een situatie die vergelijkbaar is met die van een derdelander die het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld door zijn echtgenoot die derdelander is

Daaruit volgt dat een eventueel uit deze twee situaties voortvloeiend verschil in behandeling niet in strijd is met de in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie verankerde gelijkheid voor de wet

In 2012 heeft X, een Algerijns staatsburger, zich bij zijn Franse echtgenote in België gevoegd, waar hem een verblijfskaart als familielid van een Unieburger is verleend.

In 2015 was hij gedwongen de echtelijke woning te verlaten omdat hij het slachtoffer was van huiselijk geweld door zijn echtgenote. Enige maanden later heeft die echtgenote België verlaten en is zij in Frankrijk gaan wonen. Bijna drie jaar na dat vertrek heeft X een echtscheidingsverzoek ingediend. De scheiding is op 24 juli 2018 uitgesproken.

In de tussentijd had de Belgische Staat het verblijfsrecht van X beëindigd omdat hij niet had aangetoond dat hij over voldoende middelen beschikte om in zijn levensonderhoud te voorzien. Volgens de Belgische bepaling tot omzetting van artikel 13, lid 2, van richtlijn 2004/38¹ is in geval van scheiding of beëindiging van de gezamenlijke vestiging van de echtgenoten het behoud van het verblijfsrecht van een derdelander die het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld door zijn echtgenoot die Unieburger is, immers afhankelijk van bepaalde voorwaarden, waaronder met name dat deze derdelander over voldoende bestaansmiddelen beschikt.

X heeft bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (België) beroep ingesteld tegen dit besluit. Hij voerde aan dat er sprake is van een ongerechtvaardigd verschil in behandeling tussen de echtgenoot van een Unieburger en de echtgenoot van een derdelander die legaal in België verblijft. De Belgische bepaling waarbij artikel 15, lid 3, van richtlijn 2003/86² is omgezet, stelt in geval van echtscheiding of scheiding het behoud van het verblijfsrecht van een derdelander die het recht op gezinshereniging met een andere legaal in België verblijvende derdelander heeft genoten en die het slachtoffer is van huiselijke geweld door laatstbedoelde, immers enkel afhankelijk van het bewijs van het bestaan van huiselijk geweld.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen meent dat, wat de voorwaarden betreft waaronder derdelanders die het slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld door hun echtgenoot, in geval van scheiding hun verblijfsrecht behouden, de regeling van richtlijn 2004/38 minder gunstig is dan die van richtlijn 2003/86. Hij heeft derhalve het Hof verzocht zich uit te spreken over de geldigheid van artikel 13, lid 2, van richtlijn 2004/38, met name in het licht van het beginsel van gelijke

¹ Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van de richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG (PB 2004, L 158, blz. 77, met rectificaties in PB 2004, L 229, blz. 35 en PB 2005, L 197, blz. 34).

² Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PB 2003, L 251, blz. 12).

behandeling van artikel 20 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”).

In zijn arrest beperkt het Hof (Grote kamer) in de eerste plaats de draagwijdte van zijn rechtspraak betreffende de werkingssfeer van artikel 13, lid 2, eerste alinea, onder c), van richtlijn 2004/38, in het bijzonder die van het arrest NA³. In de tweede plaats is er volgens het Hof geen sprake van feiten of omstandigheden die de geldigheid van artikel 13, lid 2, van richtlijn 2004/38 in het licht van artikel 20 van het Handvest kunnen aantasten.

Beoordeling van het Hof

Alvorens de geldigheid van artikel 13, lid 2, eerste alinea, onder c), van richtlijn 2004/38 te onderzoeken, verduidelijkt het Hof de werkingssfeer ervan. Volgens deze bepaling blijft het verblijfsrecht in geval van scheiding behouden indien bijzonder schrijnende situaties zulks rechtvaardigen, zoals wanneer een familielid tijdens het huwelijk het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld. Met name rijst de vraag of deze bepaling van toepassing is wanneer, zoals in het hoofdgeding, de gerechtelijke procedure tot scheiding pas is ingeleid nadat de echtgenoot die Unieburger is, uit de betrokken lidstaat is vertrokken.

Anders dan in het arrest NA, oordeelt het Hof dat het verblijfsrecht krachtens die bepaling ook kan worden behouden indien de gerechtelijke procedure tot scheiding na dat vertrek wordt ingeleid. Ter waarborging van de rechtszekerheid kan een derdelander die het slachtoffer is geweest van huiselijk geweld door zijn echtgenoot die Unieburger is, en die de gerechtelijke procedure tot scheiding niet heeft ingeleid vóór het vertrek van deze laatste uit het gastland, evenwel **slechts aanspraak maken op het behoud van zijn verblijfsrecht voor zover deze procedure binnen een redelijke termijn na dat vertrek wordt ingeleid**. De betrokken derdelander die gehuwd is met een Unieburger dient voldoende tijd te krijgen om een van de twee opties te kiezen die richtlijn 2004/38 hem biedt om een verblijfsrecht te behouden, te weten **ofwel een gerechtelijke procedure tot scheiding inleiden om in aanmerking te komen voor een persoonlijk verblijfsrecht** krachtens artikel 13, lid 2, eerste alinea, onder c), van die richtlijn, **ofwel zich vestigen in de woonstaat van de Unieburger teneinde zijn afgeleide verblijfsrecht te behouden**.

Wat de geldigheid van artikel 13, lid 2, van richtlijn 2004/38 betreft, komt het Hof tot de slotsom dat deze bepaling **niet tot discriminatie leidt**. Ondanks het feit dat artikel 13, lid 2, eerste alinea, onder c), van richtlijn 2004/38 en artikel 15, lid 3, van richtlijn 2003/86 allebei beogen bescherming te bieden aan familieleden die het slachtoffer zijn van huiselijk geweld, vallen de bij deze richtlijnen ingestelde regelingen immers onder **verschillende gebieden**, waarvan de **beginselen, voorwerpen en doelen** eveneens **verschillend** zijn. Voorts genieten de begunstigden van richtlijn 2004/38 een **andere status en rechten van een andere aard** dan die waarop de begunstigden van richtlijn 2003/86 zich kunnen beroepen, en is de aan de lidstaten toegekende **beoordelingsbevoegdheid** bij de toepassing van de in deze richtlijnen vastgestelde voorwaarden **verschillend**. Zo heeft in deze zaak met name **de keuze die de Belgische autoriteiten hebben gemaakt** in het kader van de toepassing van de hun bij artikel 15, lid 4, van richtlijn 2003/86 toegekende **ruime beoordelingsbevoegdheid**, geleid tot het verschil in behandeling waarover verzoeker in het hoofdgeding zich beklaagt.

Bijgevolg moet worden geoordeeld dat met een Unieburger gehuwde derdelanders die het slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld door deze Unieburger en onder richtlijn 2004/38 vallen, enerzijds, en met een andere derdelander gehuwde derdelanders die het slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld door die derdelander en onder richtlijn 2003/86 vallen, anderzijds, **zich ten aanzien van het behoud van hun verblijfsrecht niet in een vergelijkbare situatie bevinden voor de eventuele toepassing van het bij artikel 20 van het Handvest gewaarborgde beginsel van gelijke behandeling**.

---

³ Arrest van 30 juni 2016, NA, [C-115/15](#).

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170